

LUKIJALLE

Tästä opinto-oppaasta löytyvät erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavien koulutusohjelmien koulutusohjelmakuvaukset sekä erikoishammaslääkäriin tutkinnon suorittamista koskevat määräykset. Opinto-opas on vahvistettu lukuvuodeksi 2000-2001. Lisätietoja saa kunkin koulutusohjelman vastuuhenkilöltä (yhteystiedot koulutusohjelmakuvauksen kohdalla) tai opintosihteeriltä p.191 26624.

I ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRI KOULUTUS

1. Erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavat koulutusohjelmat

Opetusministeriö on perustanut Helsingin yliopistoon hampaiston oikomishoidon, kliinisen hammashoidon, suu- ja leukakirurgian ja terveydenhuollon koulutusohjelmat sekä erikoishammaslääkäriin tutkinnon pohjalta suoritettavan hallinnon pätevyyden koulutusohjelman. Kliininen hammashoito on jakautunut painotusalueisiin, jotka ovat hammaslääketieteellinen radiologia, kariesoppi ja endodontia, parodontologia, protetiikka ja purennan kuntoutus, suun mikrobiologia ja suupatologia. Uutena painotusalueena valmistelussa on pedodontia. Opinto-ohjelmat on pyritty laatimaan siten, että ne vastaavat tulevia EU-vaatimuksia. Jokaisessa ohjelmassa osa teoriaopetusta annetaan englannin kielellä. Asetuksen mukaisesti erikoishammaslääkäriin tutkinnon voi suorittaa henkilö, joka on saanut oikeuden harjoittaa hammaslääkäriin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä ja on sen jälkeen työskennellyt päätoimisesti hammaslääkäriin kliinisissä tehtävissä vähintään kaksi vuotta. Erikoishammaslääkäriin koulutus kestää täystoimisesti opiskellen kolme vuotta. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Hallinnon pätevyyden suorittaminen kestää erikoishammaslääkäriin tutkinnon suorittamisen jälkeen 2 vuotta.

2. Erikoishammaslääkärikoulutuksen hallintojärjestelmä

Erikoishammaslääkäriin tutkinto voidaan suorittaa Helsingin, Oulun ja Turun yliopiston lääketieteellisissä tiedekunnissa. Erikoishammaslääkäriin koulutuksen päätösvalta on jakautunut seuraavasti:

Opetusministeriö Opetusministeriön toimivaltaan kuuluu ratkaista, mitä koulutusohjelmia kussakin koulutusyksikössä on. Ennen päätöstä opetusministeriön tulee kuulla sosiaali- ja terveysministeriötä ja koulutusyksiköitä. Opetusministeriön tehtävänä on myös antaa määräykset valtakunnallisesta kuulustelusta.

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus Terveydenhuollon oikeusturvakeskus (TEO) myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa ammattia laillistettuna hammaslääkäriin toisen johdon ja valvonnan alaisena. Oikeus harjoittaa hammaslääkäriin ammattia itsenäisesti laillistettuna ammattihenkilönä on laillistettuna hammaslääkäriillä, joka on suorittanut Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen hakemuksesta hyväksymän käytännön palvelun (6 kk). Terveydenhuollon oikeusturvakeskus rekisteröi erikoishammaslääkäritutkinnot ja antaa pyynnöstä todistuksen erikoishammaslääkäriin pätevyydestä.

Terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan lääkäri- ja hammaslääkärijaos Neuvottelukunnalla ja sen jaoksilla ei ole varsinaista päätösvaltaa. Neuvottelukunnan tehtävänä on antaa lausuntoja ja tehdä aloitteita terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta, ammattitoiminnasta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat

terveydenhuolto- ja opetusviranomaisia, lääketieteellisiä tiedekuntia sekä muita korkeakouluja ja oppilaitoksia, jotka vastaavat terveydenhuollon ammattihenkilöiden koulutuksesta.

Alueelliset neuvottelukunnat toimivat yliopistojen yhteydessä alueellisina yhteistyöeliminä lääkärikoulutuksen määrällisessä ja laadullisessa kehittämisessä. Neuvottelukunnissa ovat edustettuina yliopisto, yliopistollinen keskussairaala, sairaanhoitopiirit, perusterveydenhuolto, suun terveydenhuolto, lääninhallitukset ja opiskelijat.

Koulutusyksikkö

Koulutusyksikön eli Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan tehtäviin kuuluu hyväksyä jatkokoulutettavat hammaslääkärit koulutusohjelmiin- hyväksyä opetus suunnitelmat- vahvistaa koulutusohjelmien vastuuhenkilöt ja kuulustelijat- käsitellä teoreettisia opintoja ja käytännön palvelua ym. opintoja koskevia asioita- antaa tutkintotodistukset.

Erikoishammaslääkäritoimikunta

Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan asettama toimikunta, joka valmistelee ja käsittelee erikoistumiskoulutukseen liittyviä asioita toimivaltansa puitteissa. Toimikunnan tehtävänä on hyväksyä ulkopuoliset kurssit ja muussa virassa tai muussa yliopistossa suoritettu palvelu koulutuksen osaksi koulutusohjelman vastuuhenkilön suosituksesta- antaa tiedekunnalle lausunnot hakemuksista, jotka koskevat koulutusajan pidentämistä tai suoritettujen opintojen hyväksymistä koulutusohjelman tai koulutusyksikön vaihdon yhteydessä- valmistella tiedekuntaa varten muut koulutusta koskevat asiat.

Erikoishammaslääkäritoimikunta

Kokoonpano 31.12.2000 asti Sinikka Pirinen prof. Puheenjohtaja Satu Alaluusua, prof. Sirkka Asikainen prof. Jarkko Hietanen, prof. Raija Kiuru-Skyttä, erikoistuva Yrjö Konttinen, prof. Mauno Könönen, prof. Christian Lindqvist, prof. Jukka Meurman, prof. Heikki Murto, prof. Timo Sorsa, prof. Juhani Wolf, prof. Kirsi Rauhala, opintosihteeri, sihteeri

3. Erikoishammaslääkäriin tutkinnon rakenne

Tutkinto jakaantuu yleisopintoihin ja erikoisalan opintoihin, käytännön palveluun ja valtakunnalliseen kuulusteluun.

Yleisopinnot

Yleisopintojen tavoitteena on antaa erikoistuvalla hammaslääkärille peruskoulutusta täydentävien kurssien ja omakohtaisen työskentelyn pohjalta käsitys terveydenhuollon käytännön toiminnasta ja väestön tavallisimpien suun sairauksien diagnostiikasta ja hoidosta sekä ajankohtaiset kliiniset tiedot hammaslääketieteen eri osa-alueilta. Yleisopintoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.

Erikoisalan opinnot

Erikoisalan opintojen tavoitteena on antaa erikoistuvalla hammaslääkärille erikoisalan kattavat teoreettiset tiedot ja käytännön taidot. Erikoisalakohdaiset tutkinnon tavoitteet sisältyvät opetusohjelmiin. Erikoisalan opinnot painottuvat käytännön hoitopalveluun, jota koulutusajasta on oltava vähintään puolet. Erikoistuva osallistuu kliiniseen työhön potilaita hoitavana tai tutkivana tai potilasnäytteiden tutkimisesta huolehtivana hammaslääkärinä. Täten hän hankkii erikoisalansa käytännön taidot asianomaisen yksikön palveluksessa olevan ohjaajan valvonnassa. Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet. Koulutustilaisuudet voivat olla luentoja, seminaareja, demonstraatioita tai vastaavia. Niissä käydään järjestelmällisesti läpi

oman erikoisalan keskeisiä kysymyksiä. Erikoistuva osallistuu tilaisuuksiin mm. pitämällä seminaariesitelmää.

Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu Kuulustelu järjestetään koulutusyksikköjen yhteistyönä kolme kertaa vuodessa. Katso tarkemmat ohjeet sivut 5-7.

4. Ilmoittautuminen opiskelijaksi yliopistoon - opinto-oikeus

Erikoistuvan tulee hakea opinto-oikeutta välittömästi sen jälkeen kun hänet on valittu erikoistumisvirkaan. Opinto-oikeuden saamisen jälkeen kirjoittautuminen yliopistoon tapahtuu ensimmäisenä vuonna viran puolesta opintotoimistossa. Muualla kuin Helsingin yliopistossa tutkinnon suorittaneille lähetetään erilliset ohjeet kirjoittautumisesta. Jatko-opiskelijan on ilmoittauduttava jatkossa itse joka lukuvuosi joko läsnäolevaksi tai poissaolevaksi. Hänen tulee olla läsnäolevana niinä lukukausina, joina hän nauttii opetusta, saa säännöllistä ohjausta, osallistuu kuulusteluun tai hakee tutkintotodistusta. Ilmoittautuminen tapahtuu joko tiedekunnan kansliaan, Töölöntullinkatu 8, 3. krs., tai hallintoviraston neuvontatoimistoon. Uudelleen ilmoittautumisen voi tehdä puhelimitse, mikäli ei halua liittyä ylioppilaskunnan jäseneksi, puh. 191 26625 tai 191 26620.

5. Koulutusta koskevia määräyksiä

5.1 Koulutusvirat

Asetuksen mukaan koulutukseen voi pyrkiä henkilö, joka on saanut Suomessa oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna hammaslääkärinä tai luvan toimia hammaslääkärin tehtävissä ja joka on lisäksi työskennellyt päätoimisesti hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä vähintään kaksi vuotta. Koulutus tapahtuu pääsääntöisesti HYKS:n viroissa lukuun ottamatta terveydenhuoltoa ja hallinnon pätevyyttä. Koulutusvirkoihin haetaan HUS:n määrittelemien viranhakukäytäntöjen mukaisesti. Terveysneuvonnan erikoistumisvirkaan haetaan yliopiston viranhakukäytäntöjen mukaisesti. On suotavaa, että erikoistuvien valinnasta neuvotellaan koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa. Koulutus voidaan suorittaa myös muussa koulutusyksikön hyväksymässä virassa.

5.2 Palveluja koskevia määräyksiä

Lyhin erikoisalan opintoihin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kuukautta. Erikoisalan opintojen palvelu, joka on suoritettu viimeisten 6 vuoden aikana, hyväksytään palveluksi erikoishammaslääkärin tutkintoa varten. Suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmassa hyväksytään palvelu, joka on suoritettu viimeisten 9 vuoden aikana. Kunakin koulutusvuonna sairaudesta tai muusta pätevistä syistä pidetystä virkavapaudesta äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta tai opintovapaasta tentin lukua varten voidaan lukea koulutukseen yksi kuukausi, mikäli virkamääräys on voimassa. Yksityisasioiden vuoksi otettu virkavapaus pidentää palvelua virkavapauden ajan. Osaksi erikoistumiskoulutusta voidaan lukea palvelu hammaslääkärikoulutukseen liittyvässä opetus- tai muussa virassa, enintään kuitenkin yksi vuosi. Erikoishammaslääkäritoimikunta päättää hyväksymisestä tapauskohtaisesti koulutusohjelman vastuuhenkilön suosituksesta. Muussa koulutusyksikössä erikoistumisvirassa suoritettu palvelu voidaan hyväksyä ko. koulutusohjelman vaatimusten mukaiseksi palveluksi. Samoin osaksi tutkintoon kuuluvaa palvelua voidaan hyväksyä ulkomailla suoritettu palvelu, mikäli sen katsotaan korvaavan erikoisalan koulutusta. Hyväksyminen edellyttää erikoishammaslääkäritoimikunnan päätöstä koulutusohjelman vastuuhenkilön esityksen pohjalta.

5.3 Koulutusohjelman vaihtaminen

Jos erikoistuva vaihtaa koulutusohjelmaa, hänen tulee pyrkiä uuteen koulutusohjelmaan samaa

menettelyä noudattaen kuin haettaessa ensimmäistä kertaa erikoistumiskoulutukseen. Suoritettujen palvelujen ja muiden opintojen hyväksymisestä uuden koulutusohjelman vaatimuksiin päättää koulutusyksikkö erikoishammaslääkäritoimikunnan lausunnon perusteella. Samaa palvelua ei kuitenkaan voi lukea hyväksi enempää kuin yhden tutkinnon suorittamiseen.

5.4 Koulutusyksikön vaihtaminen

Hakemus toisen yliopiston erikoistumiskoulutukseen tehdään asianomaisen koulutusyksikön ohjeiden mukaisesti. Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta voi hyväksyä toisessa korkeakoulussa suoritettua palvelua ja muun koulutuksen, mikäli erikoishammaslääkäritoimikunta puoltaa hyväksymistä.

5.5 Suoritusten kirjaaminen

Erikoistuva saa opintokirjan, johon tulee hankkia merkinnät Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitoksen ulkopuolisista täydentävistä kursseista sekä koulutusohjelman vastuuhenkilön merkintä suoritetusta palvelusta ja osallistumisesta toimipaikkakoulutukseen lukukausittain.

5.6 Tutkintotodistuksen hakeminen ja erikoishammaslääkäri-oikeuksien saaminen

Erikoistuva voi hakea tutkintotodistusta suoritettuaan yleisopinnot, erikoisalan opinnot, kliinisen palvelun ja erikoisalakohdallisen valtakunnallisen kuulustelun. Koulutuksen päätyttyä erikoistuva saa suorittamistaan opinnoista koulutusohjelman vastuuhenkilön allekirjoittaman todistuksen, jossa todetaan vaadittava teoreettinen koulutus suoritetuksi (liitteeksi kurssien osallistumistodistukset). Tutkintotodistuksen saamista varten käytännön palveluista toimitetaan nimikirjanote tai palvelutodistukset. Lisäksi hakemukseen tulee liittää valtakunnallisen kuulustelun hyväksymiskirje. Todistukset toimitetaan lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimistoon. Erikoishammaslääkäri-oikeuksia ei tarvitse hakea. Oikeudet seuraa suoraan tutkintotodistuksesta.

6. Valtakunnallista erikoishammaslääkärikuulustelua koskevia määräyksiä

Kuulustelujen valtakunnallisesta koordinaatiosta huolehtii Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opintotoimistossa työskentelevä valtakunnallinen yhdyshenkilö.

Kuulusteluajankohdat ja paikat

Valtakunnallinen erikoishammaslääkärikuulustelu järjestetään kaikissa koulutusyksiköissä samanaikaisesti kolme kertaa vuodessa: helmi, touko, ja syyskuussa. Koulutusyksiköt järjestävät kuulustelutilaisuuden omalla paikkakunnallaan. Kuulusteluun voi osallistua millä tahansa kuulustelupaikkakunnalla.

Kuulusteluun ilmoittautuminen

Kuulusteluun osallistuvan tulee olla ilmoittautunut yliopistoon läsnäolevaksi. Kuulusteluun ilmoittaudutaan viimeistään neljä viikkoa ennen kuulustelua siihen koulutusyksikköön, jonka kirjoilla on opiskelijana. Kliinisen hammashoidon kuulusteluun osallistuvan on lisäksi ilmoitettava oma painotusalueensa **sekä kaksi sivuosa-alueita, joiden kysymyksiin hän aikoo vastata.** Kuulusteluun voi osallistua aikaisintaan kolmantena erikoiskoulutusvuotena, suu- ja leukakirurgiassa neljäntenä erikoiskoulutusvuotena ja hallinnon pätevyyskoulutusohjelmassa toisena erikoiskoulutusvuotena. Osallistumisoikeus tarkistetaan tiedekuntien kanslioissa.

Kuulustelukysymysten asettaminen

Kysymykset laaditaan suomeksi ja myös ruotsiksi, jos kuulusteltava on sitä ilmoittautuessaan

pyytänyt. Kuulustelun voi suorittaa myös englannin tai saksan kielillä, mikäli kuulustelijat siihen suostuvat. Kuulustelu perustuu koulutusohjelmassa mainittuun kirjallisuuteen sekä koulutuksessa annettuun käytännön opetukseen. Kysymyksiä asetetaan hampaiston oikomishoidossa ja terveydenhuollossa kuusi, joista on vastattava viiteen. Suu- ja leukakirurgian kysymyksiä on kuusi. Hallinnon pätevydessä kysymykset asetetaan yhteisesti erikoislääkäreille ja erikoishammaslääkäreille. Kliinisessä hammashoidossa on vastattava viiteen kysymykseen. Tenttiin ilmoitauduttaessa määritellyltä pääalueelta on vastattava neljästä kysymyksestä kolmeen. Lisäksi on vastattava kahteen sivualueen kysymykseen siten, että ne edustavat kahta allamainituista painoalueista. *Kuulusteluun tulijan on etukäteen ilmoitettava pääalueen lisäksi ne kaksi sivualueita, joiden kysymyksiin hän aikoo vastata.* Pääalue, kuten myös sivualueet valitaan hyväksytyistä painoalueista, jotka ovat kariologia, mikrobiologia, parodontologia, protetiikka ja purentafysiologia, radiologia, suupatologia. Pääalueella esitettävät tehtävät voivat käsittää kysymysten ohella myös esim. histologisten leikkeiden, röntgenkuvien tai laboratoriotutkimusten tulkintaa tai muita kouluttajien yhdessä sopimia ammattitaidon osoittamiseen liittyviä tehtäviä. Sivualuekysymykset, joita painoaluetta kohden laaditaan kaksi, on merkitty tähdellä ja ne voivat olla samoja kuin pääaluekysymykset, yksi sama tai kokonaan erillisiä. Kysymyksiä pyydetessä ilmoitetaan kuulustelijoille, tarvitaanko pääalue- ja/tai sivualuekysymyksiä. Tenttikirjallisuus kunkin painoalueen kohdalla ilmoitetaan siten, että sivualueelta vaadittava kirjallisuus on merkitty tähdellä. Tähdellä merkityn kirjallisuuden osuuden tulisi olla enintään puolet pääosa-alueella vaadittavasta kirjallisuudesta. Kuulusteltavat esiintyvät kuulustelussa koodeina. Kuulusteluvuorossa olevien kuulustelijoiden nimiä ei julkisteta.

Kuulustelujen arvostelu

Kuulustelut arvostellaan asteikolla hyväksyty/hylätty, lukuun ottamatta kliinistä hammashoitoa, jossa jokainen vastaus arvostellaan erikseen. Kliinisessä hammashoidossa kuulustelu uusitaan erikseen pääosa-alueen tai sivuosa-alueen osalta, jos hylkääminen kohdistuu vain jompaan kumpaan.

Kuulustelujen tuloksista tiedottaminen

Tuloksien tultua yhdyshenkilölle hän lähettää välittömästi kirjallisen tiedon henkilökohtaisesti kuulusteltaville. Koulutusyksiköt saavat listat omien opiskelijoidensa tuloksista. Kuulustelun tulokset ilmoitetaan viimeistään 6:den viikon kuluttua kuulustelusta.

Kuulustelun vanheneminen

Kuulustelu vanhenee kolmessa vuodessa. Suu- ja leukakirurgiassa vanhenemisaika on neljä vuotta.

Valitus- ja oikaisumenettely

Kuulusteltava voi kirjallisesti pyytää oikaisua kuulustelun päätöksestä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin hän on saanut kuulustelun tulokset tietoonsa. Yhdyshenkilö toimittaa oikaisupyynnön kuulustelun arvostelleille kahdelle kuulustelijalle, joiden tulee antaa perusteltu vastauksensa kohtuullisessa ajassa. Mikäli kuulusteltava on vielä tyytymätön päätökseen, hän voi hakea oikaisua oman tiedekuntansa säännösten mukaisesti.

7. Erikoishammaslääkärikoulutukseen liittyviä yhteistietoja ja osoitteita

Koulutusohjelmien vastuuhenkilöiden ja kouluttajien puhelin numerot ja sähköpostiosoitteet ovat koulutusohjelmakuvauksien yhteydessä.

Tiedekunnan kanslia

PL 20 (Töölöntullinkatu 8), 00014 Helsingin yliopisto
puh. 1911

Hammaslääketieteen laitos

PL 41 (Mannerheimintie 172), 00014 Helsinki
puh. 1911

HYKS/ Suu- ja leukasairauksien klinikka

PL 263 (Kasarmikatu 11-13), 00029 HUS
puh. 4711

II KOULUTUSOHJELMAT

HAMPAISTON OIKOMISHOITO

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Lasten hammashoito- ja hampaiston oikomisopin professoriHY hammaslääketieteen laitospuh. 191 27387sinikka.pirinen@ helsinki.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja ortodontian erikoisalan opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Opetusohjelma on laadittu oikomishoidon eurooppalaisen koulutusohjelman mukaisesti (Commission of the European Communities, Advisory Committee on the training of dental practitioners 1995). Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hampaiston oikomishoidon erikoishammaslääkäriin tulee osata pään alueen, erityisesti leukojen ja hampaiston kasvu ja kehitys sekä sen liittyminen yleiseen kasvuun ja kehitykseen- hallita hampaiston ja leukojen kehityshäiriöiden ja parentavirheiden etiologia ja parentavirheiden määrittäminen sekä ortodonttinen hoito- osata suunnitella ja toteuttaa hampaiston oikomishoitoa väestötasolla yhteistyössä peruskoulutetun hammaslääkäriin kanssa- osata toteuttaa vaikeiden kehityshäiriöiden erikoishoito yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua alansa kehittämiseen- ja suunnittelutehtäviin- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana.

Yleisopinnot

Yleisopinnot suoritetaan yhdessä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen alojen kanssa. Muiden korkeakoulujen, hammaslääkärijärjestöjen ja muiden yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia voidaan hyväksyä koulutuksen osaksi soveltuvin osin. Yleisopintojen tulee sisältää seuraavat oikomishoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit:- eri hammaslääketieteen alojen seminaarit ajankohtaisista kysymyksistä- molekyyli- ja solubiologia- pään ja kaulan anatomia- parentafysiologia- terveydenhuollon hallinto.

Erikoisalan opinnot

A. Teoreettiset opinnot Teoreettinen opetus on lähinnä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista. Seminaareja järjestetään seuraavista aihepiireistä: ortodonttisen potilaan tutkiminen, diagnoosi ja hoidon suunnittelu- pään alueen kasvu ja kehitys- purennan ja hampaiston kehitys- kehitysbiologia- kasvuhäiriöt, endokrinologiset häiriöt ja hampaisto- huuli-suulakihalkiot ja muut kraniofakiaaset anomaliat- hammaslääketieteellinen genetiikka- kefalometria- purentavirheiden epidemiologia, etiologia ja hoidon tarve- luustollisen ja dentoalveolaarisen kasvun ohjaaminen- biomekaniikka ja kudokset ortodonttiossa hoidossa- ortodontian erikoiskysymyksiä- pediatria- foniatria.

B. Kliininen koulutus Kliininen hoitoharjoittelu alkaa lasten ja nuorten oikomishoitajien parissa. Hoidettavaksi seuloaan hoidollisesti vaativia potilastapauksia. Näitä hoitoja pyritään jatkamaan toisen ja kolmannen opiskeluvuoden aikana, jotta saataisiin EU:n ohjelman edellyttämät omat mallihoitotapaukset. Palvelu suoritetaan HYKS:n erikoistumisviroissa.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat: (viimeisin painos) 1. Enlow D.H.: Facial growth (Saunders) 2. Mohl N.D., Zarb G.A., Carlsson G.E. & Rugh J.D. (Eds.): A textbook of occlusion (Quintessence) 3. Moorrees C.F.A.: The dentition of the growing child. A longitudinal study of dental development between 3 and 18 years of age (Harvard Univ Press) 4. Proffit W.R.: Contemporary orthodontics (Mosby) 5. Proffit W.R. & White R.P.: Surgical orthodontic treatment (paitsi Section III, ss. 226-332) (Mosby) **Lehdet:** (kolme viimeisintä vuosikertaa) Ortodontian keskeiset tutkimustulokset seuraavista lehdistä: 1. American Journal of Orthodontics 2. European Journal of Orthodontics

KLIININEN HAMMASHOITO painotusalueena hammaslääketieteellinen radiologia

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Dos. Juhani Wolf HY hammaslääketieteen laitospuh. 191 27231 juhani.wolf@helsinki.fi

Kouluttaja: HLT, EHL Jaakko Peltola HY hammaslääketieteen laitospuh. 191 27229 HYKS, suu- ja leukasairauksien klinikkapuh. 47188313

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja hammaslääketieteellisen radiologian erikoisalan sekä sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinistä jaksoista. Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta. **Tavoitteet** Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee tuntee alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi- tuntee hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet- hallita alansa sairauksien radiologinen diagnostiikka- hallita alansa radiologisissa tutkimuksissa käytettävät laitteistot ja menetelmät- osata toteuttaa alansa vaativat radiologiset erikoistutkimukset- hallita säteilysuojauslainsäädäntö- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämiseen ja suunnittelutehtäviin- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Yleisopinnot

A. *Teoriaopinnot* (yhteensä 80 tuntia):Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita hammaslääketieteellisen radiologian alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot.1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- ATK-taidot, biostatistiikka- tiedon hankkiminen ja arvioiminen- epidemiologia, kansanterveystiede- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus- opetuksen teoria ja käytäntö- hallinto, johtamistaito.

2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät hammaslääketieteellisen radiologian erikoishammaslääkärin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia) kuten:- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia- solujen ja kudosten biokemia ja histologia- farmakologia- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit- systeemisairauksien ilmentymät suuontelossa- psykologia, sosiologia.

3. Ajankohtaiset kysymykset:Hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista.Yleisopintoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutusilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.B. *Kliininen koulutus*Erikoistuminen tapahtuu HYKS:n erikoistumisviroissa.

Erikoisalan opinnot

A. *Teoriaopinnot*Teoreettinen koulutus on etupäässä seminaareja, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista.Lisäksi teoreettiseen koulutukseen voidaan sisällyttää seuraavia kokonaisuuksia:- purentaelimen toiminta- implantologia- kuvantamislaitteiden teknologia- kefalometria- ultraäänitutkimukset- varjoainetutkimukset- TT-tutkimuksetTeoriaopintoihin kuuluu myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa tms.Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisenä. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

B. *Kliininen koulutus*Vähintään puolet ympärivuotisesta opiskeluajasta käytetään potilastyöskentelyyn radiologian yksikössä.

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:- teoriakoulutuksen suorittaminen- kliininen työskentely, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia radiologisia tutkimuksia- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisenä), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön- osallistuttava laitoksen seminaareihin

Valtakunnallinen kuulustelu*= Sivuosa-alueen kirjallisuus

Kirjat (viimeisin painos)1.*Wolf J., Tammisalo E. & Kiminki a.: Radiologia, luku 4, Therapia Odontologica (Academica)2.*Rosberg J.: Radiologia. Tekniikka ja diagnostiikka (toiminimi Jukka Rosberg)3.*Standertskjöld-Nordenstam C.-G., Kormanen M., Laasonen E.M., Soimakallio S. & Suramo I. (toim.): Kliininen radiologia, osat I, III sekä osan VIII luvut 8.4 ja 8.5 (Duodecim)4.*Langland, O.E., Langlais,R.P., McDavid, W.D. & DelBalso, A.M: Panoramic radiology (Lea & Febiger)5. DelBalso A.M.: Maxillofacial imaging, luvut 1, 2, 4-6, 8-20 (Saunders)**Lehdet** (kolmen edellisen vuoden ajalta)1. Dentomaxillofacial Radiology2.Oral Surgery, Oral Medicine, Oral Pathology, Oral Radiology and Endodontics3.British Journal of Oral and Maxillofacial SurgeryLisäksi * Säteilysuojuslainsäädäntö ja STUK:n ohjeet soveltuvin osin

KLIININEN HAMMASHOITO painotusalueena kariesoppi ja endodontia

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Prof. Jukka MeurmanHY hammaslääketieteen laitos, puh. 191

27272jukka.meurman@helsinki.fiHYKS, suu- ja leukasairauksien klinikkaPuh.

47198188343Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikassa. Opetusohjelma käsittää yleisiä opintoja sekä erikoisalaan liittyviä opintoja. Ne koostuvat teoreettisista ja kliinisistä opinnoista. Käytännössä koulutus tähtää laaja-alaisten erikois- ja erityistason kliinisten valmiuksien hankkimiseen. Painotusalueelle erikoistuvat hammaslääkärit toimivat kiinteässä yhteistyössä kliinisen hammashoidon muille painotusalueille erikoistuvien kanssa. Käytännön palvelu on valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta. Teoriaopinnot etenevät strukturoidusti hyväksytyn lokikirjan mukaisesti. Opintoja valvoo kouluttaja sekä koulutusohjelman vastuhenkilö. Kouluttajina toimivat Kirurgisen sairaalan seniorivirassa olevat erikoishammaslääkärit ja erikoislääkärit.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee tuntee alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi- hallita alansa tautien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitotavat- tuntee alansa materiaalit ja teknologia- osata suunnitella ja toteuttaa väestötasolla näiden tautien ehkäisy ja hoito yhteistyössä peruskoulutetun hammaslääkäriin kanssa- osata toteuttaa ja toimia asiantuntijana alansa vaativassa niin erikois- kuin erityistason hoidossa yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen ja suunnittelutehtäviin- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana.

Yleisopinnot

A. Teoriaopinnot (yhteensä 80 tuntia): Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita kariologian alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot. 1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- ATK-taidot, biostatistiikka- tiedon hankkiminen ja arvioiminen- epidemiologia, kansanterveystiede- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus- opetuksen teoria ja käytäntö- hallinto, johtamistaito. 2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia):- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia- solujen ja kudosten biokemia ja histologia- farmakologia- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin- diagnostinen radiologia: pään alueen tietokonetomografia, magneetti- ja ultraäänitutkimukset- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, psykiatria- suu- ja leukakirurgia- systeemisairauksien ilmentymä suuontelossa- potilaan kohtaaminen, psykologia, sosiologia. 3. Ajankohtaiset kysymykset: Koulutusyksikön ja hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista. Yleisopinnoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.

B. Kliininen koulutus Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan erikoistumisvirassa. Koulututtaminen on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin tähän erikoissairaanhoidon yksikköön lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä. Yleisanestesiassa tapahtuva hammashoito on yksi tärkeä osa-alue, samoin hammaslääkäriin toimenkuvaan kuuluvien suukirurgisten toimenpiteiden suorittaminen. Ympäri vuorokautinen päivystys tapahtuu HYKS:n Töölön sairaalassa.

Erikoisalan opinnot

Erikoisalan opinnot koostuvat kahden vuoden koulutuksesta erikoisalalla ja vuoden pituisesta

sivualuekoulutuksesta. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa. Lyhin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kuukautta.

A. Teoriaopinnot Teoriaopinnot koostuvat seminaari- ja ryhmätöistä minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista. Kirurgisessa sairaalassa on yksikön viikottaiset seminaarit, joiden lisäksi järjestetään teoriaopetusta yliopiston hammaslääketieteen laitoksella. Pääpaino on kliinisissä hoidon suunnitteluseminaareissa ja potilastapauksiin liittyvissä esityksissä. Erikoisalaan liittyvä keskeinen kirjallisuus käydään läpi. Tutkijakoulutusseminaarit järjestetään yliopiston hammaslääketieteen laitoksella yhteistyössä laitoksen kansainvälisen yksikön kanssa, jossa raportointikieli on englanti. Teoriaopintoihin voi sisällyttää myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa, osallistumista kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolistentahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin kouluttajan ja koulutuksen vastuuhenkilön hyväksynnän mukaisesti. Teoriaopintojen laajuus on vähintään 60 tuntia. Teoriaopintojen sisältö noudattaa eurooppalaisia koulutusohjelmia. Koulutusohjelmaan kuuluu kirjallisuuteen perustuvien tutkielmien laatiminen, mikä voi olla myös osallistumista tieteelliseen tutkimustyöhön. Vähintään gradutyötä vastaava yksi laajempi kirjallinen seminaari vaaditaan.

B. Kliininen koulutus

Katso edellä. Kliinisen koulutuksen toimenpidevaatimukset noudattavat eurooppalaisten spesialistikoulutusohjelmien vaatimuksia

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:- teoriakoulutuksen suorittaminen- kliininen työskentely, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- tietty määrä valmiiksi hoidettuja potilastapauksia, joista osa vaativaa kokonaisuhoitosuunnittelua edellyttäviä hoitoja (lokikirja) ja niiden raportointia- erikseen sovittavat kirjallisuustutkielmat tai vaihtoehtoisesti osallistuminen tutkimustyöhön- lopputyönä laajempi gradu-tyyppinen tutkielma.

Valtakunnallinen kuulustelu*= Sivuosa-alueen kirjallisuus

Kirjat: (viimeisin painos)1. Ekstrand J., Fejerskov O. & Silverstone L.M. (Eds.): Fluoride in dentistry (Munksgaard)2.*Johnson N.W. (Ed.): Risk markers for oral diseases, dental caries (Cambridge Univ Press)3.*Haapasalo M.: Käytännön juurihoito (RT-Print)**Lehdet:** (kolmen edellisen vuoden ajalta)1. Caries Research2. Journal of Dental Research (kariologian osalta)3. Endodontics and Dental Traumatology4. European Journal of Oral Sciences

KLIININEN HAMMASHOITO painotusalueena parodontologia

Koulutusohjelman vastuuhenkilö: avoinna (prof. Timo Sorsa)HY hammaslääketieteenlaitos, puh. 191 27294, timo.sorsa@helsinki.fiHYKS, suu- ja leukasairauksien klinikka

Kouluttaja: EHL, HLT, Msc Hellevi RuokonenHYKS, suu- ja leukasairauksien klinikkapuh. 47198188255, hellevi.ruokonen@hus.fi

Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikassa. Opetusohjelma käsittää yleisiä opintoja sekä erikoisalaan liittyviä opintoja. Ne koostuvat teoreettisista ja kliinisistä opinnoista. Käytännössä koulutus tähtää laaja-alaisten erikois- ja erityistason kliinisten valmiuksien hankkimiseen. Painotusalueelle erikoistuvat hammaslääkärit toimivat kiinteässä yhteistyössä kliinisen hammashoidon muille painotusalueille erikoistuvien

kanssa. Käytännön palvelu on valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta. Teoriaopinnot etenevät strukturoidusti hyväksytyn lokikirjan mukaisesti. Opintoja valvoo kouluttaja sekä koulutusohjelman vastuuhenkilö. Kouluttajina toimivat Kirurgisen sairaalan seniorivirassa olevat erikoishammaslääkärit ja erikoislääkärit.

YleisopinnotA. *Teoriaopinnot* (yhteensä 80 tuntia):Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita parodontologian alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- tiedon hankkiminen (mm. kirjaston käyttö)- epidemiologia, kansanterveystiede- hallinto, johtamistaito- ATK- taidot ja tilastointi2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia):- pään ja kaulan anatomia- mikrobiologia, immunologia- solubiologia, genetiikka- analgesia, anestesia- sisätaudit, infektiotaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit- psykologia- farmakologia.3. Ajankohtaiset kysymykset:Hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista.Yleisopinnoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisyhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.**B. Kliininen koulutus**Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan erikoistumisvirassa. Koulutautuminen on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin tähän erikoissairaanhoidon yksikköön lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä.Yleisopinnoihin kuuluu lisäksi palvelu itse valitsemallaan erikoisopinnoja täydentävällä alalla. Lyhin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kuukautta. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Erikoisalan opinnot

A. TeoriaopinnotTeoreettinen koulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, jonka lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista.Opiskelijan tulee osallistua parodontologian osaston viikottaisiin seminaareihin- kirjallisuusseminaarit, tutkimusseminaarit- hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä potilastapauksiin liittyviä lyhyitä esityksiä mm. seuraavista aiheista:- parodontiittipotilaan tutkiminen, diagnostiikka ja hoitosuunnitelma- bakteeridiagnostiikan erityiskysymykset- yleissairaudet ja niiden lääkitys- mikrobilääkkeet ja mikrobilääkeprofylaksia- kirurgiset hoitokeinot-purennan rekonstruktio (proteettinen/ ortodontinen)- implantologia.Teoriaopinnoihin kuuluu myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa tms. (vähintään 60 tuntia).Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.**B. Kliininen koulutus**Katso edellä. Kliinisen koulutuksen toimenpidevaatimukset noudattavat eurooppalaisten spesialistikoulutusohjelmien vaatimuksia

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:- teoriakoulutuksen suorittaminen- kliininen työskentely, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- esitettävä tietty määrä valmiiksi hoidettuja potilastapauksia, joista osa vaativaa kokonaishoitosuunnittelua edellyttäviä hoitoja - tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön- osallistuttava laitoksen seminaareihin

Valtakunnallinen kuulustelu*= Sivuosa-alueen kirjallisuus**Kirjat** (viimeisin painos)1.* Carranza F.A. & Newman M.G. (Eds.): Clinical periodontology (Saunders)2. Lindhe J., Karring T. & Lang N.P. (Eds.): clinical periodontology and implant dentistry (Munksgaard)**Lehdet** (kolmen edellisen vuoden ajalta)1. Journal of Periodontology* sivualueelle vain teemanumerot ja katsausartikkelit2.Journal of Clinical Periodontology* sivualueelle vain teemanumerot ja

katsausartikkelit3. Periodontology 20004. International Journal of Periodontics & Restorative Dentistry

KLIININEN HAMMASHOITO painotusalueena protetiikka ja purenna kuntoutus

Koulutusohjelman vastuuhenkilö:

prof. Mauno Könönen

HY hammaslääketieteen laitos

puh. 191 27282, mauno.kononen@helsinki.fi

HYKS,suu- ja leukasairauksien klinikka puh. 47188523

Kouluttaja:

EHL Heli HolmingHYKS,

suu- ja leukasairauksien klinikka

puh. 47188523, heli.holming@hus.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja hammas- ja leukaproteesiopin erikoisalan sekä sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee:- tuntee alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeenesi- hallita hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitotavat- tuntee purentatoimintahäiriöiden yleisyys, etiologia ja patogeenesi ja osata niiden hoito- osata toteuttaa alansa vaativa proteettinen erikoishoito yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa- tuntee alaan liittyvä teknologia ja materiaalit- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämisen- ja suunnittelutehtäviin- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana.

Yleisopinnot

A. *Teoriaopinnot* (yhteensä 80 tuntia):Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita hammas- ja leukaproteesiopin alaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot. 1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- ATK-taidot, biostatistiikka- tiedon hankkiminen ja arvioiminen- epidemiologia, kansanterveystiede- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus- opetuksen teoria ja käytäntö- hallinto, johtamistaito.

2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia):- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia- solujen ja kudosten biokemia ja histologia- farmakologia- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit- systeemisaireuksien ilmentymät suuontelossa- psykologia, sosiologia.

3. Ajankohtaiset kysymykset: Hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista. Yleisopintoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.

B. Kliininen koulutus Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikan erikoistumisvirassa. Kouluttautuminen on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin tähän erikoissairaanhoidon yksikköön lähetettyjen potilaiden hoitamista, poliklinikkapalvelua sekä päivystystä. Yleisopintoihin kuuluu lisäksi palvelu itse valitsemallaan erikoisopintoja täydentävällä alalla. Lyhin hyväksyttävä palvelujakso on kolme kuukautta. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa.

Erikoisalan opinnot

A. Teoriaopinnot

Teoreettinen koulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista. Teoreettisen koulutuksen tulee sisältää mm. seuraavia kokonaisuuksia: - purentaelimen toiminta- okklusioteoriat- puhe ja sen häiriöt- pään ja kaulan diagnostinen radiologia- purentaan kuntoutuksen diagnostiikka, hoidon suunnittelu ja toteutus sekä hoidon ennuste- hammassairaudet ja niiden hoito purentaan kuntoutuksen yhteydessä- implantologian materiaalit ja tekniikat- implantologian teoreettinen perusta- vammaisprotetiikan erityispiirteet- ortodontia purentaan kuntoutuksessa- suu ja leukakirurgia purentaan kuntoutuksessa. Viikottaiset seminaarit:- kirjallisuusseminaarit, tutkimusseminaarit- hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä potilastapauksiin liittyviä lyhyitä esityksiä mm. seuraavista aiheista:- hammas- ja leukaproteesipotilaan tutkiminen, diagnostiikka ja hoitosuunnitelma- purentaan kuntoutuksen erityiskysymykset- purentatoimintahäiriöiden hoitokeinot- yleissairaudet ja niiden lääketieteelliset kirurgiset hoitokeinot- purentaan rekonstruktion proteettinen toteutus- implantologian teoria ja käytäntö. Teoriaopintoihin kuuluu myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa tms. (vähintään 100 tuntia). Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

B. Kliininen koulutus

Vähintään puolet ympärivuotisesta opiskeluajasta käytetään potilastyöskentelyyn. Potilaiden hoitojen suunnitteluun ja seurantaan käytetään runsaasti aikaa. Hoidonsuunnitteluseminaarit ovat kliinisen työskentelyn perustana. Aktiivisen hoitajakson jälkeen potilaita seurataan ylläpito-hoidossa. Kliiniseen koulutukseen tulee sisältyä ainakin seuraavan tyyppisiä hoitoja:- purentaan kuntoutus yksittäisillä kruunuilla- purentaan kuntoutus siltaproteeseilla- purentaan kuntoutus osaproteeseilla- purentaan kuntoutus kokoproteeseilla- purentaan kuntoutus yhdistelmäprotetiikan keinoin (tarkkuuskiinnikkeet)- purentaan kuntoutus implantologian keinoin sekä kiintein että irrotettavin proteesein- purentaan kuntoutus peittoproteesein- purentaan kuntoutus vammaisprotetiikan keinoin- purentatoimintahäiriöiden tavanomainen hoito- purentatoimintahäiriöiden hoito protetiikan keinoin.

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:- teoriakoulutuksen suorittaminen- kliininen työskentely, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- esitettävä tietty määrä valmiiksi hoidettuja potilastapauksia, joista osa vaativaa kokonaihoitosuunnittelua edellyttäviä hoitoja- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön- osallistuttava laitoksen seminaareihin

Valtakunnallinen kuulustelu*= Sivuosa-alueen kirjallisuus**Kirjat:** (viimeisin painos)1.*Mohl N.D. & Zarb G.A., Carlsson G.E. & Ruch J.D.: A textbook of occlusion (Quintessence)2.* Öwall B., Käyser A.F. & Carlsson G.E.: Prosthodontics. Principles and management strategies (Mosby-Wolfe)3. Shillingburg H.T., Jacobi R. & Brackett S.E.: Fundamentals of tooth preparations for cast metal and porcelain restorations (Quintessence)4. Preiskel H.W.: Precision attachments in prosthodontics. Vol. I: The applications of intracoronal and extracoronal attachments. Vol. II: Overdentures and telescopic prostheses (Quintessence)5. O'Brien W.J.: Dental materials and their selection (Quintessence)

6. Naert I., Van Steenberghe D. & Worthington P.: Osseointegration in oral rehabilitation. An introductory textbook (Quintessence)**Lehdet:** (kolmen edellisen vuoden ajalta)1. International Journal of Prosthodontics2. Clinical Oral Implants Research3. Journal of Oral Rehabilitation4. Journal of Craniomandibular Practice

KLIININEN HAMMASHOITOPainotusalueena suun mikrobiologia

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Dos. Sirkka Asikainen ja
HY hammaslääketieteen laitos, puh. (90) 1911.

Suun mikrobiologian koulutusohjelman voi suorittaa vain sivuosa-alueena.

Tavoitteet

Koulutuksen päätyttyä hammaslääkäriin tulee hallita:- suuontelon erityispiirteet mikrobien elinympäristönä: normaaliflooran kehittyminen ja koostumus- hammasinfektioiden taudinkuva, mikrobiologia, etiopatogeneesi, ehkäisy- ja hoitoperiaatteet sekälaboriodiagnostiikka- suun infektioiden merkitys yleisterveydelle ja yleistilan merkitys suun terveydelle.Hänen tulee lisäksi kyetä osallistumaan lääketieteen ja hammaslääketieteen eri erikoisalojen väliseen yhteistyöhön sekä toimimaan alansa opetus-, kehittämis- ja suunnittelutehtävissä.

Yleisopinnot

Yleisopintojakson aikana koulutettava osallistuu tiedekunnan määräämässä laajuudessa yleisopintoihin, jotka ovat yhteisiä kaikille erikoisaloille. Sen lisäksi yleisopintoihin kuuluu osallistuminen opetukseen ja kliiniseen työskentelyyn suupatologiassa, hammaslääketieteellisessä röntgendiagnostiikassa, parodontologiassa, kariesopissa, endodontiassa ja soveltuvin osin lasten hammashoidossa ja suu- ja leukakirurgiassa.Erikoistuva osallistuu yleisopintoja täydentäviin:- immunologian, bakteriologian, virologia ja parasitologian kursseihin- infektioitauteja ja mikrobilääkkeitä käsitteleviin opetustilaisuuksiin.

Erikoisalan opinnot

Toimipaikkakoulutuksessa koulutettava perehdytetään:- suun bakteerinäytteiden itsenäiseen tutkimiseen ja tulosten kriittiseen tulkintaan- bakteriologian ja molekyylibiologian menetelmiin.Viikottaisessa seminaarityyppisessä opetuksessa käsitellään aiheeseen liittyvää kirjallisuutta ja potilastapauksia.Teoreettinen koulutus (vähintään 80 tuntia)- suun mikrobiologian luennot- soveltuvin osin yhteinen koulutus kliinisenmikrobiologian opetusta järjestävien yksiköiden kanssa.Teoreettisiksi opinnoiksi voidaan hyväksyä suun mikrobiologian ja yleismikrobiologian alan koulutus- ja esitelmätilaisuuksia ja kongresseja.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Slots J. & Taubman M.: Contemporary oral microbiology and immunology (Mosby Year Book)
2. Mandell G.L., Douglas Jr. R.G. & Bennett J.F.: Principles and practice of infectious diseases (Churchill Livingstone)

Lehdet (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Oral Microbiology and Immunology
2. Journal of Clinical Microbiology

KLIININEN HAMMASHOITOPAINOTUSALUEENA SUUPATOLOGIA

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

prof. Jarkko Hietanen HY hammaslääketieteen laitos
puh. 191 27308, jarkko.hietanen@helsinki.fi

Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja suupatologian erikoisalan sekä sivualueiden opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan.

Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista HYKS:n erikoistumisvirassa.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee tuntee alansa tautien yleisyys, etiologia ja patogeneesi- tuntee hammassairauksien ehkäisy, diagnostiikka ja hoitoperiaatteet- hallita suupatologian diagnostiikka- hallita alansa tutkimuksissa käytettävät menetelmät ja laitteistot- osata toteuttaa vaativat suupatologiset erikoistutkimukset- kyetä jakamaan oman alansa tietoutta ja osallistua sen kehittämiseen- ja suunnittelutehtäviin- olla perehtynyt terveydenhuollon hallintoon ja kyetä toimimaan yhteistyössä muun hammashoitohenkilöstön kanssa työryhmän johtajana tai sen jäsenenä.

Yleisopinnot

A. *Teoriaopinnot* (yhteensä 80 tuntia): Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita suupatologiaan mielekkäästi liittyvät vaihtoehdot.

1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- ATK-taidot, biostatistiikka- tiedon hankkiminen ja arvioiminen- epidemiologia, kansanterveystiede- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus- opetuksen teoria ja käytäntö- hallinto, johtamistaito.
2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia):- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia- solujen ja kudosten biokemia ja histologia- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito- immunologia ja sen yhteys suuontelon sairauksiin- sisätaudit, infektioaudit, korva-, nenä- ja kurkkutaudit- systeemisairauksien ilmentymät suuontelossa.
3. Ajankohtaiset kysymykset:- hammaslääketieteen eri alojen seminaarit ajankohtaisista aiheista.
4. Yleisopintoihin liittyvät palvelut:- poliklinikkapalvelu Yleisopintoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt.

Erikoisalan opinnot

A. *Teoriaopinnot* Teoreettinen koulutus on etupäässä seminaari- ja ryhmätyöskentelyä, minkä lisäksi omatoiminen opiskelu on oleellista. Teoriaopintoihin kuuluvat:- hammaslääketieteellisen patologian

osaston kliinis-patologiset seminaarit- Helsingin yliopiston patologian osaston viikottaiset tapausseminaarit (ns. tiistai-meetingit) ja esitelmäsarja kliinisen patologian nykynäkymistä-hammaslääketieteellisen röntgendiagnostiikan osaston viikottaiset seminaarit. Lisäksi teoreettisen koulutuksen tulee sisältää seuraavia kokonaisuuksia:- yleispatologian ja suupatologian perusopintojen luentojen ja kurssien kertaus soveltuvin osin- osallistuminen soveltuvin osin hammaslääketieteen laitoksen muiden osastojen esitelmätilaisuuksiin. Teoriaopintoihin kuuluu myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa tms. (vähintään 60 tuntia). Koulutusohjelmaan kuuluu viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa, joista kaksi kirjallisena. Osa voidaan korvata osallistumalla tieteelliseen tutkimustyöhön.

B. Käytännön koulutus Erikoistumiskoulutus tapahtuu HYKS:n erikoistumisvirassa. Vähintään puolet ympärivuotisesta opiskeluajasta käytetään potilaista otettujen kudoksenäytteiden tutkimiseen. Opintosuunnitelma laaditaan yhteistyössä koulutusohjelman vastuuhenkilön kanssa. Lyhin hyväksyttävä palvelujakso on 2 kk.

Opiskeluvaatimukset

Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia:- teoriakoulutuksen suorittaminen- näytteiden tutkiminen, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- esitettävä tietty määrä suoritettuja vaativia suupatologisia tutkimuksia- tehtävä viisi kirjallisuuteen perustuvaa tutkielmaa (2 kirjallisena), osa vaihtoehtoisesti osallistumalla tutkimustyöhön- osallistuttava laitoksen seminaareihin.

Valtakunnallinen kuulustelu*= Siivosa-alueen kirjallisuus

Kirjat (viimeisin painos)

1. Underwood J.C.E.: General and systemic pathology (Churchill Livingstone)
- 2.* Neville B.W., Damm D.D., Allen C.M. & Bouquet J.E.: Oral & maxillofacial pathology (Saunders)
3. Pindborg J.J.: Pathology of the dental hard tissues (Munksgaard)
4. Kramer I.R.H., Pindborg J.J. & Shear M.: Histological typing of odontogenic tumours. World Health Organization, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
5. Seifert G. in collaboration with pathologists in 6 countries: Histological typing of salivary gland tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
6. Pindborg J.J., Reichart P.A., Smith C.J. & van der Waal I. In collaboration with L.H. Sobin and pathologists in 9 countries: Histological typing of cancer and precancer of the oral mucosa. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
7. Schajowicz F. in collaboration with pathologists in 9 countries. Histological typing of bone tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
8. Heenan P.J., Elder D.E. & Sobin L.H. in collaboration with pathologists in 10 countries. Histological typing of skin tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
9. Weiss S.W. in collaboration with Sobin L.H. and pathologists in 9 countries. Histological typing of soft tissue tumours. WHO, International Histological Classification of Tumours (Springer-Verlag)
10. Valenzuela R., Bergfeld W.F. & Doedhar S.D.: Interpretation of immunofluorescent pattern in skin diseases (American Society of Clinical Pathologists)
11. Cawson R.A., Binnie W.H., Speight P.M., Barrett A.W. & Wright J.M.: Lucas's pathology of tumors of the oral tissues (Churchill Livingstone)

Lehdet: (kolmen edellisen vuoden ajalta)

1. Journal of Oral Pathology and Medicine
2. Oral Diseases
3. Oral Oncology

KLIININEN HAMMASHOITOPAINOTUSALUEENA PEDODONTIA

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Prof. Satu Alaluusua HY hammaslääketieteen laitos
puh. 19127272, satu.alaluusua@helsinki.fi
HYKS, Lasten ja nuorten sairaala, puh. 47174752

Ohessa suunniteltu koulutusohjelma. Koulutusohjelmaa ei ole vielä hyväksytty. Koulutusohjelman voi suorittaa tiedekuntaneuvoston hyväksyttyä kliinisen hammashoidon painotusalueeksi pedodontian. Opetusohjelma käsittää yleiset opinnot ja pedodontian erikoisalan opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista ja kliinisistä jaksoista. Teoreettisia opintoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista ja sitä on vähintään puolet koulutuksesta. Kliininen koulutus tapahtuu pääosin Lasten ja nuorten sairaalassa.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa. Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee olla perehtynyt lasten ja nuorten hammashoitoon sen kaikilta osa-alueilta osata toteuttaa alansa vaativa erikoishoito yhteistyössä muiden hammaslääketieteen ja lääketieteen erikoisalojen kanssa osata toimia asiantuntijana lasten ja nuorten hyvinvointia koskevissa moniammatillisissa ryhmissä pystyä jakamaan oman alansa tietoutta hammaslääkäreille ja muille terveydenhuollon ammattilaisille pystyä tuottamaan tutkimusta tai osallistumaan oman alansa tutkimukseen

Yleisopinnot

Teoriaopinnot (yhteensä 80 tuntia) Kaikille hammaslääketieteen koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita pedodontiaan mielekkäästi liittyvät opinnot.

1. Opiskelua ohjaavat yleiskurssit (20 tuntia):- ATK-taidot, biostatistiikka- tiedon hankkiminen ja arviointi- epidemiologia, kansanterveystiede- tutkimusmetodologia, kliininen tutkimus- hallinto, johtamistaito
2. Biotieteiden ja lääketieteen yleiskurssit, jotka sisältävät kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäriin toimintaan läheisesti liittyvät aihepiirit (60 tuntia):- pään ja kaulan embryologia, anatomia ja fysiologia- solujen ja kudosten biokemia ja histologia- pediatria- genetiikka- kivun ja infektioiden ehkäisy ja hoito- analgesia, anestesia- mikrobiologia, immunologia- korva- nenä- ja kurkkutaudit- psykologia- farmakologia
3. Ajankohtaiset kysymykset Hammaslääketieteen eri alojen ja soveltuvin osin pediatrian seminaarit ajankohtaisista aiheista. Yleisopintoja täydentävinä kursseina voidaan käyttää hyväksi yhdistysten ja kansainvälisten yhteisöjen järjestämiä koulutustilaisuuksia, jotka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt. *B. Kliininen koulutus* Erikoistuminen tapahtuu HYKS:n erikoistumisviroissa.

Erikoisalan opinnot

A. Teoriaopinnot Hoidonsuunnitteluseminaarit, joiden yhteydessä pidetään potilastapauksiin liittyviä esityksiä ja kirjallisuusseminareja ovat mm. seuraavista aiheista:- kivun hallinta, sedaatio, yleisanestesia- sairaan lapsen hammashoito- lasten ja nuorten suun ja kasvojen alueen traumat- vammaisten lasten hammashoito- hampaiden kehityshäiriöt ja niiden hoito- suun alueen patologiset muutokset lapsilla ja nuorilla Lisäksi erikoistuva osallistuu Kirurgisessa sairaalassa ja hammaslääketieteen laitoksella pidettäviin viikottaisiin seminaareihin. Teoriaopintoihin voi sisällyttää myös kurssimuotoista koulutusta yliopistojen jatko- ja täydennyskoulutuskeskuksissa,

osallistamalla kansainvälisiin kongresseihin ja muiden ulkopuolisten tahojen järjestämiin koulutustilaisuuksiin koulutuksen vastuuhenkilön hyväksynnän mukaisesti.

B. Kliininen koulutus Kliininen koulutus tapahtuu HYKS:n Lasten ja nuorten sairaalassa suu- ja leukasairauksien yksikön erikoistumisvirassa. Kouluttautuminen on täysipäiväistä ja pitää sisällään pääosin Lasten ja nuorten sairaalassa hoidossa olevien potilaiden sekä sinne erikois- ja erityistason hammashoitoa varten lähetettyjen lasten ja nuorten hoidon. Työskentelyyn sisältyvät mm. lasten ja nuorten hammashoito sedaatioissa ja yleisanestesiassa, kroonisesti sairaiden, vammaisten ja psyykkisesti sairaiden lasten ja nuorten hammashoito sekä oraalimotorinen hoito. Kliinisen koulutuksen toimenpidevaatimukset noudattavat EAPD:n spesialistikoulutusohjelman vaatimuksia.

Opiskeluvaatimukset- teoreettisen koulutuksen suorittaminen- kliininen työskentely, joka käsittää vähintään puolet opiskeluajasta- esitettävä kymmenen valmiiksi hoidettua vaativaa hoidon suunnittelua ja toteutusta edellyttävää potilastapausta- erikseen sovittavat kirjallisuustutkielmat tai vaihtoehtoisesti osallistuminen tutkimustyöhön- lopputyönä laajempi gradu-tyyppinen tutkielma tai tieteellinen artikkeli

SUU- JA LEUKAKIRURGIA

Koulutusohjelman vastuuhenkilö:

Prof. Christian Lindqvist

HY hammaslääketieteen laitos

puh. 19127511, christian.lindqvist@helsinki.fi

HYKS, suu- ja leukakirurgian klinikka, puh. 471 88441, christian.lindqvist@hus.fi

Kouluttajat:

Dos. Anna-Liisa Söderholm

Dos. Riitta Suuronenerik.

hml. Pekka Laineerik.

hml. Antero Salo

erik.lääk. Risto Kontio

erik. lääk.,

erik.hml Marjut Montonen

prof. Tateyuki Iisuka

HYKS, suu- ja leukasairauksien klinikka

Suukirurgia ja leukakirurgia (lääketieteen erikoisala) ovat 1.1.1999 alkaen yhdistyneet suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaksi. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon pohjalta suoritetaan suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärintutkinto, johon sisältyy puuttuvat lääketieteen lisensiaatin tutkintoon kuuluvat opinnot. Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa on koulutusuudistusta ennakoitu siten, että on tehty seuraavanlainen periaatepäätös: Tiedekunta voi hakemuksesta valita perustelluista ja painavista syistä 1-2 Suomessa lääketieteen tai hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon suorittanutta, jonka tavoitteena on ensisijaisesti suu- ja leukakirurgiaan erikoistuminen tai toissijaisesti jokin muu hammaslääketieteen tai lääketieteen ala, ilman valintakuulustelua opiskelemaan toista lisensiaatin tutkintoa varten. Valinta perustuu hakijan aikaisempaan opintomenestykseen, tutkimustoimintaan ja työkokemukseen. Tämän perusteella erikoistumiskoulutukseen etuoikeutettuja ovat ne henkilöt, jotka yllä olevan perusteella ovat suorittaneet sekä lääketieteen että hammaslääketieteen perustutkinnon.

Tavoitteet

Kansainvälisen mallin mukaisesti suu- ja leukakirurgian opetus on jaettu seuraaviin suppeisiin alueisiin: dentoalveolaarikirurgia, kasvojen traumatologia, deformiteettikirurgia, leukanivelkirurgia ja kasvain/ rekonstruktiokirurgia. Jokaisella suppealla osa- alueella on vastaava erikoislääkäri/ erikoishammaslääkäri. Opetus tapahtuu pääsääntöisesti yliopistosairaalassa. Erikoistuvan on kyettävä koulutuksen jälkeen hallitsemaan em. sairauksien ja vammojen diagnostiikka ja kirurgiset perustekniikat. Suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkäri on kyettävä toimimaan spesialistin tehtävissä siten, että hän hallitsee diagnostiikan, kykenee tekemään hoitosuunnitelman, arvioimaan leikkauskelpoisuuden ja leikkausindikaation ja suoriutumaan elektiivisestä ja päivystyksellisestä leikkaustoiminnasta. Koulutusohjelman suoritettuaan suu ja leukakirurgian erikoishammaslääkäri tulee suoriutua itsenäisesti alansa tehtävistä ja omat tätä varten riittävät tiedot: 1) leukanivelen sairauksista ja niiden kirurgisesta ja muusta hoidosta 2) leukojen ja kasvojen deformiteettien ja anomalioiden hoidon kokonaisvaltaisesta suunnittelusta ja kirurgiasta 3) hammasperäisten infektioiden hoidosta 4) preproteettisesta kirurgiasta ja siihen liittyvästä implantologiasta 5) leukakystojen ja hyvänlaatuisten kasvainten kirurgiasta rekonstruktioineen 6) sylkirauhasten sairauksista, niiden kirurgisesta ja muusta hoidosta 7) suun ja leukojen kroonisten kiputilojen hoidosta 8) suun limakalvosairauksista 9) tieteellisestä tutkimustyöstä suu- ja leukakirurgian alalla.

Kirurgisen sairaalan suu- ja leukasairauksien klinikka vastaa HUS:n alueella kasvojen ja suun/leukoken alueen traumatologista. Kasvojen yläkolmanneksen vammat hoidetaan lisäksi yhteistyössä neurokirurgian toimialan kanssa. Vuosittain päivystyksellisiä kasvo-, leuka- ja suuvammoja on noin 450, joista operatiivisesti hoidetaan noin 250. Erikoissairaanhoitona vaativat leukojen kasvu- ja asentohäiriöt hoidetaan yhdessä oikomishoitoon erikoistuvien ja erikoistuneiden hammaslääkäreiden kanssa. Vuosittain leukojen kasvu- ja asentohäiriöitä hoidetaan leikkauksellisesti n. 180. Suu- ja leukakirurgian toimialaan kuuluu leukaluiden, ienvallien, kielen, suunpohjan kasvainten raskas operatiivinen hoito. Lisäksi suun alueen defektien mikrovaskulaarinen rekonstruktiokirurgia tapahtuu leukakirurgian yksikössä, vuosittain noin 50 potilasta. Rekonstruktiohoito tapahtuu yhteistyössä leuka- ja kasvoprotetiikkaan erikoistuvien ja erikoistuneiden hammaslääkäreiden kanssa. Koulutuksen tavoitteena on pehmyt- ja kovakudoskasvovammojen ja sairauksien diagnostiikkaan ja hoitoon itsenäisesti kykenevä suu- ja leukakirurgi.

Koulutusohjelman rakenne

Suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkäriin koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Muista hammaslääketieteen erikoisaloista poiketen suu- ja leukakirurgian koulutusohjelman tulee sisältää myös lääketieteen perustutkinnon opinnot (kliiniset opinnot n. 150 opintoviikkoa). Suorittaakseen lääkäriin perustutkintoon kuuluvat opinnot henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti tarvitsee erikoistuva opiskeluaikaa yhteensä n. 2½ vuotta. Mikäli suu- ja leukakirurgiaan erikoistuva on jo suorittanut lääkäriin perustutkinnon aiemmin voidaan tämä hakemuksesta laskea koulutusohjelmassa hyväksi. Suu- ja leukakirurgian erikoistumiskoulutuksen kesto on 3 v 6 kk, joka tapahtuu kokonaisuudessaan yliopistosairaalan suu- ja leukakirurgian yksikössä. Enintään yksi vuosi voidaan suorittaa erikoislääkärijohtoisella kotimaisen tai ulkomaisen sairaalan suu- ja leukakirurgian osastolla.

I. Erikoistuva tutkii ja hoitaa opettajiensa valvonnassa ja ohjauksessa itsenäisesti potilaita poliklinikalla, vuodeosastolla ja leikkaussalissa. Hoidossa pyritään siihen että kullakin potilaalla on vastuulääkärit/hammaslääkärit, joista toinen on erikoistuja ja toinen seniorilääkäri/hammaslääkäri.

II. Erikoistuva osallistuu koko koulutuksen ajan suu- ja leukakirurgian päivystykseen primaaripäivystäjänä.

III. Erikoistuva suorittaa itsenäisesti ja/tai avustaa keskeisissä alaan liittyvissä kirurgisissa toimenpiteissä, joista pidetään kirjaa (lokikirja). Toimenpiteet vastaavat laadultaan ja määrältään soveltuvin osin niitä vaatimuksia joita edellytetään European Board of Oro-Maxillofacial Surgery Assessmentiä varten.

Jokaisella erikoistujalla on henkilökohtainen kouluttaja, joka säännöllisesti seuraa erikoistujan kehitystä kliinisessä työssä. Kutakin kliinistä vuotta valvoo henkilökohtainen ohjaaja.

1. vuosiDentoalveolaarikirurgia: retinoituneet hampaat, hyvänlaatuiset suun- ja leukojen kasvaimet, infektiokirurgia, limakalvosairaudet, implantologia2. vuosiTraumatologia3. vuosi- Deformiteettikirurgia- Ortognaattinen kirurgia; hypo-, hyperplastat,dentofakiaalinen kirurgia- Synnynnäiset deformiteetit; kraniofakiaalisten anomalioiden hoito, huuli-, suulakihalkiokirurgia, hypo-, anodontian hoito- Hankitut deformiteetit; posttraumaattisten deformiteettien hoito, ablatiivisen kirurgian jälkeinen sekundaarinen rekonstruktio kirurgia- Uniapnean hoito- Leukanivelkirurgia- Kipukirurgia4. vuosi- Tuumori- ja rekonstruktio kirurgia;ablaatiivinen kirurgia, pehmyt- ja kovakudosrekonstruktio, mikrokirurgiset rekonstruktio, purennan kirurgiset rekonstruktio.- Hermovaurioiden kirurginen hoito- Osteoradionekroosien hoito- Sylkirauhassairaudet

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineetErikoistuva lääkäri käy kouluttajan kanssa keskustelua edistymisestään ja koulutusohjelmastaan säännöllisesti. Arviointi toteutetaan henkilökohtaisen koulutussuunnitelman mukaisesti kouluttajan toimesta. Arviossa korostuu tasapuolisuus ja -arvoisuus. Koulutuksen tukena suositellaan käytettäväksi portfolioa.

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus(100 tuntia)Teoreettinen koulutus jakautuu kaikille erikoisalaille yhteisiin opintoihin, sekä suu- ja leukakirurgian erikoisalan opintoihin, joiden laajuus on vähintään 100 tuntia. Suu- ja leukakirurgian erikoisalan opinnot sisältävät koulutusta mm. seuraavista aihepiiristä:- dentoalveolaarinen kirurgia - kasvoluiden traumatologia- synnynnäiset ja hankitut deformiteetit - leukanivelen sairaudet- suun ja leukojen hyvän- ja pahanlaatuiset kasvaimet-suun ja leukojen rekonstruktio kirurgia- suun ja leukojen tulehdussairaudet- preproteettinen kirurgia - sylkirauhassairaudet- suun limakalvosairaudet

Erikoistuva voi käyttää hyväkseen myös alan kansainvälisten ja kotimaisten erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäriyhdistysten järjestämiä koulutustilaisuuksia, joiden sisältö ja laajuus vastaavat teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen tavoitteita. Hallinnollista koulutusta vaaditaan 20 tuntia, jossa mahdollisimman suuren osan tulee olla suu- ja leukakirurgian hallinnollista koulutusta. Tätä järjestää säännöllisesti Kansanterveystieteen laitos.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa. Erikoistuja rekisteröi pitämänsä teach-in esitelmät, PAD-kokoukset, kirjallisuusseminaarit ja potilastapausselostukset. Lisäksi pidetään kirjaa alan kongresseista, kurseista(murtumahoito, ortognaattinen kirurgia, mikrokirurgia, implantologia j.n.e.) sekä pidetyistä kongressiesitelmistä ja julkaisuista.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat(viimeisin painos)

1.Peterson L.J., Indresano A.T., Marciani R.D. & Roser S.M.: Principles of oral and maxillofacial surgery. Vol. I-III (Lippincott) tai Ward-Booth P., Schendel S.A. & Hausamen J.-E.: Maxillofacial

- surgery. Vol. I-II (Churchill Livingstone)(kuulustellussa ilmoitettava minkä kirjan on lukenut)
2. Fonseca R.J. & Walker R.V.: Oral and maxillofacial trauma. Vol. I-II (Saunders)
 3. Bell W.H.: Modern practice in orthognatic and reconstructive surgery. Vol. I-III (Saunders)
 4. Regezi J.A. & Sciubba J.: Oral pathology, clinical-pathological considerations (Saunders)
 5. McGregor I.A. & McGregor F.M.: Cancer of the face and mouth (Churchill Livingstone)

Lehdet (kolme viimeistä vuosikertaa)

1. International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery
2. Journal of Oral and Maxillofacial Surgery
3. Journal of Craniomaxillofacial Surgery
4. Achives of Otolaryngology -Head & Neck Surgery

Lainsäädäntö soveltuvien osin

TERVEYDENHUOLTO

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

prof. Heikki Murtomaa

HY hammaslääketieteen laitos, puh. 191 27264, heikki.murtomaa@helsinki.fi

Koulutusohjelman pituus on kolme vuotta.Koulutusohjelma käsittää yleiset opinnot sekä terveydenhuollon erikoisalan opinnot. Opinnot koostuvat teoreettisista opinnoista ja käytännön palvelusta.Teoreettisia opintojaksoja ovat oman erikoisalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot tai muut syventävät opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan.Käytännön palvelu on toimintaa yliopistossa ja terveydenhuoltojärjestelmässä, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta.

Tavoitteet

Koulutusohjelman yleiset tavoitteet on määritelty erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetussa asetuksessa.Koulutusohjelman suoritettuaan hammaslääkäriin tulee:- tuntee keskeiset väestön terveysongelmat ja niiden syyt erityisesti suun terveydenhuollon näkökulmasta- tuntee terveyden edistämiskeinot ja sairauksien ehkäisykeinot- osata kuvata, selvittää ja arvioida väestön suun terveydentila ja -ongelmat sekä niiden riskitekijät- osata arvioida väestön terveystilanteen tarvetta, niiden vaikuttavuutta ja laatua- pystyä vaikuttamaan väestön suuterveyteen- yksilöllisin ja yhteisöllisin keinoin sekä terveydenhuoltojärjestelmän että muiden vaikutuskanavien avulla- hallita käytännön johtamistaito terveydenhuoltojärjestelmässä sekä yhteistyö terveystilanteen tilaajien kanssa- omaksua jatkuvan oppimisen taidot ja kyky arvioida kriittisesti omaa toimintaansa.

Yleisopinnot

Teoriaopinnot (yhteensä 80 tuntia):Kaikille koulutusohjelmille on laadittu yhteiset teoriaopinnot, joista voidaan valita yleisopinnoita täydentävät valinnaiset kurssit (yhteensä 120 tuntia).

Yleisopinnojen suorittamiseen voidaan hyväksikäyttää soveltuvien osin Helsingin yliopistossa annettavaa yleistä opetusta. Erikoishammaslääkäritoimikunta voi hyväksyä koulutuksen vastuuhenkilön esityksestä myös muiden yliopistojen, korkeakoulujen ja yhteisöjen koulutusta yleisopinnojen alakohtaiseksi koulutukseksi. Yleisopinnot muodostavat yhteensä vähintään 10 opintoviikon kokonaisuuden.Erikoisalojen yleisopinnojen sisältökokonaisuudet:- biometria-tietojenkäsittely- kansanterveystiede- terveydenhuollon hallinto- yhteiskunta- ja käyttäytymistieteet- tieteen filosofia- kirjallinen ja suullinen viestintä- ehkäisevä hammaslääketiede- ajankohtaiset seminaarit.

Erikoisalan opinnotErikoisalan opinnot koostuvat luennoista, seminaareista, kursseista, tutkimustyöstä ja itseopiskelusta kuulusteluineen. Koulutuksen vastuuhenkilö ja erikoistuva

suunnittelevat koulutuksen alussa yhdessä näiden opintojen sisällön. Kouluttaja huolehtii siitä, että erikoistuvan opinto-ohjelma, korvaavat suoritukset mukaan lukien, muodostavat tarkoituksenmukaisen ja kattavan opintokokonaisuuden. Opintojen laajuus on vähintään 50 opintoviikkoa. Opinto-osioita voidaan valita esimerkiksi sosiaalipolitiikan, sosiologian, tilastotieteen, kansanterveystieteen, yleislääketieteen ja terveydenhuollon hallinnon sekä tiedekunnan jatko- ja täydennyskoulutuksen opinto-ohjelmista ja seminaareista. Koulutuksessa pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään hyväksi Helsingin yliopiston tai muiden korkeakoulujen olemassa olevia opintojaksoja. Kansainvälistä koulutusta, jonka erikoishammaslääkäritoimikunta on hyväksynyt, voidaan myös käyttää hyväksi.

Erikoisalan opintojen sisältökokonaisuudet:

- valtion hallintojärjestelmä
- julkisoikeus
- kunnallishallinto-terveydenhuolto hallinnollisena kokonaisuutena
- henkilöstöhallinto
- johtamistaito
- psykologia
- terveystaloustiede
- terveydenhuollon menetelmien arviointi
- sosiaalipolitiikka
- sosiaalipsykologia
- työlainsäädäntö
- taloushallinto ja suunnittelu
- viestintä
- tilastotiede
- biometria
- epidemiologia
- terveydenhuollon seuru- ja arviointimenetelmät
- kansainvälinen suun terveydenhuolto.

Käytännön palvelu Käytännön palvelun laajuus on noin puolet koko opiskeluajasta. Palvelupaikkoja voivat olla mm. pääkaupunkiseudun ja muiden alueiden terveyskeskukset, lääninhallitus, STAKES, KELA, puolustusvoimat sekä sosiaali- ja terveysministeriö.

Erikoistumisvirat Koulutusohjelma suoritetaan pääsääntöisesti apulaisosastonhammaslääkärin virassa. Koulutuksen hyväksymisestä muussa virassa tai toimessa päättää erikoishammaslääkäritoimikunta.

Opiskeluvaatimukset Koulutukseen kuuluvia vaatimuksia: - teoriakoulutuksen suorittaminen- käytännön palvelun suorittaminen- tutkimustyön tekeminen- osallistuminen laitoksen seminaareihin- osallistuminen perusopiskelijoiden opetukseen.

Valtakunnallinen kuulustelu Kirjat: (viimeisin painos)

1. Last J.M. & Wallace R.B. (Eds.): Maxcy-Rosenau-Last: Public health and preventive medicine (Appleton & Lange)
2. Lääkärin etiikka (Suomen Lääkäriliitto)
3. Sajama S.: Arkipäivän etiikkaa hoitotyön näkökulmasta (Kirjayhtymä)
4. Alanen P.: Epidemiologia ja hammaslääketiede (Turun hammaslääkäriseuran kustannus Oy)
5. Pine C. (Ed.): Community oral health (Wright, Oxford)

6. Lönnqvist J.: Johtajan ja johtamisen psykologiasta - uudet haasteet - uudet näkemykset (Edita)
7. Schou & Blinkhorn (Eds.): Oral health promotion (Oxford Med Publ)
8. Sintonen H., Pekurinen M. & Linnakko E.: Terveystaloustiede, uusi painos (WSOY)
9. Gray J.A.M.: Evidence-based healthcare. How to make health policy and management decisions (Churchill Livingstone)
10. Pelkonen R. ym. (toim.): Priorisointi - Terveystalouden valinnat (Duodecim)
11. Outinen M. & Lindqvist T. (toim.): Sosiaali- ja terveydenhuollon laadunhallinta 2000-luvulle: valtakunnallinen suositus (Edita)
12. Outinen M., Lempinen K., Holma T. & Haverinen R.: Seitsemän laatupolkua: vaihtoehtoja laadunhallintaan sosiaali- ja terveydenhuollossa (Kuntaliiton painatuskeskus)
13. Ranta H. (toim.): Sosiaali- ja terveydenhuoltolainsäädäntö (Kauppakaari Oy)
14. Lohiniva-Kerkelä M.: Terveystalouden juridiikka (Kauppakaari Oy)

Lehdet (kolme viimeisintä vuosikertaa)

1. Community Dentistry and Oral Epidemiology
2. Community Dental Health
3. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti
4. Suomen Hammaslääkärilehti

ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIN HALLINNON PÄTEVYYS

Koulutusohjelman vastuhenkilö

prof. Heikki Murtomaa

HY hammaslääketieteen laitos

puh. 191 27264, heikki.murtomaa@helsinki.fi

Hallinnon pätevyys koulutusohjelma on tarkoitettu kaikkien alojen erikoishammaslääkäreille. Koulutusohjelman pituus on kaksi vuotta.

Tavoitteet

Koulutettava perehtyy julkiseen hallintoon ja siihen liittyvään päätöksentekoon. Koulutusohjelma tukee koulutettavan johtamis- ja muutosvalmiuksien kehittymistä sekä työyhteisön hallintakykyä. Koulutusohjelman suorittanut erikoishammaslääkäri on perehtynyt Suomen terveystalouden tavoitteisiin, terveydenhuollon järjestämiseen ja hallintoon ja pystyy toimimaan sekä sosiaali- että terveydenhuollon johtamis- ja hallintotehtävissä.

Koulutuksen rakenne ja sisältö Hallinnon pätevyys saavuttamiseksi erikoishammaslääkäreille laaditaan vastuhenkilön ja koulutettavan yhteistyönä henkilökohtainen suunnitelma käytännön palveluista ja teoreettisesta koulutuksesta ohjeellisine aikatauluineen. Kirjallinen suunnitelma tehdään koulutusta aloitettaessa.

Käytännön palvelu Kahden vuoden työskentely hammaslääkärin kokopäiväviroissa, joihin liittyy merkittävästi hallinnollisia tehtäviä. Käytännön palvelun tarkoituksena on antaa koulutettavalle kokemuksia erityisesti toimintayksikön johtamisesta sekä taloudellisesta ja henkilöstöhallinnollisesta vastuusta. Myös koulutusohjelman tavoitteisiin sopivat erityis- tai projektitehtävät voivat tulla kyseeseen. Koulutettava osallistuu käytännön palvelun aikana järjestettävään koulutuksen tavoitteisiin liittyvään toimipaikkakoulutukseen.

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus

Kurssimuotoista koulutusta on oltava vähintään 220 tuntia seuraavilla aloilla:- terveydenhuollon

hallinto- kunnallis- ja valtionhallinto- johtamistaito ja henkilöstöhallinto- terveystaloustiede ja taloushallinto.

Kurssimuotoinen koulutus järjestetään yhteistyössä lääkärin erikoistumisohjelman kanssa. Tästä ohjelmasta noin puolet toteutetaan Helsingin yliopiston Vantaan täydennyskoulutuslaitoksessa, johon liittyy myös pakollinen suun terveydenhuollon osio.

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

Sosiaali- ja terveydenhuollon hallinto

1. Lääkärin etiikka (Suomen Lääkäriliitto)
2. Ranta H. (toim.): Sosiaali- ja terveydenhuoltolainsäädäntö (Kauppakaari Oy Lakimiesliiton Kustannus)
3. Terveydenhuolto 2000-luvulle. Terveydenhuollon kehittämissuunnitelman toimeenpano. STM oppaita 1998:5
4. Taipale V., Lehto J., Mäkelä M. ym. (toim.): Sosiaali- ja terveydenhuollon perusteet (SHKS) **Julkisen hallinto**
5. Harjula H. & Laakso R.: Kunnan hallintomenettely (Painatuskeskus Oy)
6. Harjula H. & Prättälä K.: Kuntalaki - tausta ja tulkinnat (Lakimiesliiton Kustannus)

Johtaminen ja henkilöstöhallinto

7. Lönnqvist J.: Johtajan ja johtamisen psykologiasta -uudet haasteet -uudet näkemykset (Edita)
8. Grönroos C.: Hyvään palveluun. Palvelun kehittäminen julkishallinnossa (Valtion Painatuskeskus)
9. Sveiby K.E. & Risling A.: Valta ja johtaminen asiantuntijaorganisaatiossa (Weilin & Göös)
10. Øvretveit J.: Health Service Quality . An Introduction to Quality Methods for Health Services. (Blackwell)
11. Drummond M.F.: Principles of Economic Appraisal in Health Care (Oxford Univ Press) tai Sintonen H., Pekurinen M. & Linnakko E.: Terveystaloustiede (WSOY)

Lehdet (kolme viimeistä vuosikertaa)

1. Suomen Lääkärilehti
2. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti
3. Dialogi

III ASETUKSET ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIN TUTKINNOSTA

Asetus erikoishammaslääkärin tutkinnosta 629/84

Annettu Helsingissä 24 päivänä elokuuta 1984 Helsingin yliopiston konsistorin annettua Helsingin yliopiston osalta lausuntonsa säädetään opetusministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä:

1 ' (Muutettu 962/94) Erikoishammaslääkärin tutkinnon voi suorittaa Helsingin yliopiston, Oulun yliopiston ja Turun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa, joita tässä asetuksessa kutsutaan koulutusyksiköiksi.

2 ' (Muutettu 1473/93) Erikoishammaslääkärin tutkintoa suorittamaan voidaan ottaa henkilö, joka on saanut Suomessa oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna hammaslääkärinä tai luvan toimia hammaslääkärin tehtävissä ja joka on lisäksi työskennellyt päätoimisesti hammaslääkärin klinisissä tehtävissä vähintään kaksi vuotta.

3 ' Erikoishammaslääkäriin koulutuksen tavoitteena on antaa hammaslääkärille valmius hallita vaativia diagnostisia menetelmiä sekä suunnitella ja toteuttaa oman erikoisalansa vaativa hammaslääketieteellinen hoitoyksilö- ja väestötasolla. Erikoishammaslääkäriin tutkinto antaa valmiuden itsenäiseen erikoishammaslääkäriin toimen harjoittamiseen.

4 ' Erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtava koulutus järjestetään koulutusohjelmina, joita ovat: hampaiston oikomishoito, kliininen hammashoito, suukirurgia ja terveydenhuolto. (Muutettu 1473/93) Opetusministeriö päättää asianomaisen yliopiston esityksestä ja sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan, mitä erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavia koulutusohjelmia kussakin koulutusyksikössä on.

5 ' Erikoishammaslääkäriin koulutus kestää täystoimisesti opiskellen suukirurgian koulutusohjelmassa neljä vuotta ja muilla erikoisaloilla kolme vuotta.

6 ' Erikoishammaslääkäriin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutettavan hammaslääkäriin on: 1) osallistuttava vahvistetun opetussuunnitelman mukaiseen teoreettiseen opetukseen, 2) suoritettava käytännön palvelu koulutusyksikössä tai sen hyväksymässä muussa koulutusvirassa, -toimessa tai -tehtävässä; sekä 3) osoitettava saavuttaneensa tutkinnon tavoitteet suorittamalla valtakunnallinen erikoisalakohtainen päättökuulustelu. Teoreettisia opintojaksia ovat oman erikoisalalan opinnot, niiden kannalta tarpeelliset yleisopinnot sekä muut syventävät hammaslääketieteen ja lääketieteen opinnot koulutusyksikön vahvistaman opintosuunnitelman mukaan. Teoreettiset opintojaksot voivat sisältää luentoja, harjoituksia, seminaareja, kirjallisuuskatsauksia ja omatoimista opiskelua. Käytännön palvelu on pääsääntöisesti valvottua hoitopalvelujen tuottamista, jota tulee olla vähintään puolet koulutuksesta. Valtakunnallinen erikoisalakohtainen päättökuulustelu järjestetään koulutusyksiköiden yhteistyönä. Tarkemmat määräykset kuulustelun järjestämisestä antaa opetusministeriö.

6 a ' (Lisätty 1473/93) Erikoishammaslääkäri voi suorittaa hallinnon pätevyyteen vaadittavan koulutusohjelman, jonka pituus on kaksi vuotta.

7 ' Tämä asetus tulee voimaan syyskuun 1 päivänä 1984. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa erikoishammaslääkäriin opinnot aloittaneella on oikeus jatkaa opintojaan alkuperäisen hyväksytyin ohjelman mukaisesti 1.9.1988 asti. Hänellä on myös oikeus siirtyä koulutusyksikön tarkemmin määräämällä tavalla opiskelemaan tämän asetuksen mukaisesti. Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen: 1473/93 Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. 962/94 Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1994. Tämän asetuksen voimaantultua Kuopion yliopisto ei ota uusia opiskelijoita erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavaan koulutukseen. Opiskelija, joka on aloittanut erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavat opintonsa Kuopion yliopistossa ennen tämän asetuksen voimaantuloa, voi suorittaa erikoishammaslääkäriin tutkinnon samassa yliopistossa 30 päivään kesäkuuta 1998 saakka. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asetus erikoishammaslääkäriin tutkinnosta annetun asetuksen 4 ja 5 ':n muuttamisesta N:o 1196/1998 Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1998 Helsingin yliopiston konsistorin annettua Helsingin yliopiston osalta lausuntonsa opetusministerin esittelystä *muutetaan* erikoishammaslääkäriin tutkinnosta 24 päivänä elokuuta 1984 annetun asetuksen (629/1984) 4 ":n 1 momentti ja 5 ":n 1 momentti seuraavasti:

4 'Erikoishammaslääkäriin tutkintoon johtavat koulutusohjelmat ovat: hampaiston oikomishoidon koulutusohjelma, kliinisen hammashoidon koulutusohjelma, suu- ja leukakirurgian koulutusohjelma ja terveydenhuollon koulutusohjelma.

5 'Erikoishammaslääkäriin koulutus kestää täysitoimisesti opiskellen suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmassa kuusi vuotta ja muissa koulutusohjelmissa kolme vuotta.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Opiskelija, joka tämän asetuksen voimaan tullessa opiskelee suukirurgian koulutusohjelmassa, voi jatkaa opintojaan tässä koulutusohjelmassa tai yliopiston määräämällä tavalla siirtyä suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaan. Opiskelija, joka ei ole suorittanut erikoishammaslääkäriin tutkintoa suukirurgian koulutusohjelmassa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2002, siirtyy suu- ja leukakirurgian koulutusohjelmaan.